Katowice, maja 2026 r.
NZ-AP.ZD-00072/26
INT.7.0003-0214/26

Pan
Bartłomiej Kowalski
Radny Sejmiku
Województwa Śląskiego

Szanowny Panie Radny,

CZŁONEK ZARZĄDU
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Waldemar Bojarun

Urząd Marszałkowski
Województwa Śląskiego
ul. Ligonia 46
40-037 Katowice

TELEFON +48 32 20 78 287

sekretariat.bojarun@slaskie.pl
slaskie.pl

w nawiązaniu do treści interpelacji z dnia 18 maja 2026 r. dotyczącej narastającego zadłużenia wojewódzkich podmiotów leczniczych oraz ryzyka dla stabilności finansowej Województwa Śląskiego, odpowiadając na zadane pytania, wyjaśniam, co następuje:

1. Jaki jest aktualny plan Zarządu Województwa Śląskiego dotyczący ograniczenia zadłużenia wojewódzkich podmiotów leczniczych?

Kluczowe elementy realizowanego planu to:
1) wdrożenie nowych programów naprawczych z uwzględnieniem wskaźników efektywności zgodnie z wytycznymi rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 listopada 2025 r. w sprawie szczegółowego sposobu sporządzania, aktualizacji i przekazywania programu naprawczego oraz szczegółowego zakresu i formatu informacji zawartych w tym programie,
2) optymalizacja i profilowanie świadczeń: konsolidacje dublujących się profili oddziałów redukcja kosztów stałych poprzez dostosowanie bazy łóżkowej do rzeczywistych potrzeb z zachowaniem pełnej dostępności do leczenia,
3) pozyskiwanie środków zewnętrznych: aktywne aplikowanie do rządowego programu wsparcia w ramach konkursu z Funduszu Medycznego nr FM-SMPL.06.KONS.2026,
4) bieżąca kontrola kosztów: rygorystyczny nadzór nad efektywnością oddziałów, poradni i innych komórek organizacyjnych,
5) profesjonalny audyt: zewnętrzny, ekspercki dokument pozwalający na obiektywną ocenę sytuacji finansowo-organizacyjnej i wskazanie obszarów do optymalizacji kosztów.

2. Czy dla najbardziej zadłużonych jednostek przygotowano indywidualne programy naprawcze? Jeśli tak, proszę o ich wskazanie oraz przedstawienie harmonogramów i zakładanych efektów finansowych.

W przypadku najbardziej zadłużonych jednostek proces przebiega następująco:
1) poziom podmiotu tworzącego: zlecony audyt zewnętrzny, dokument wyznaczający ogólny, regionalny kierunek zmian dot. np. profili oddziałów w skali 43 podmiotów leczniczych Województwa, które należy skonsolidować tak, aby nie generowały strat,
2) poziom podmiotu leczniczego: przygotowanie zgodnie z art. 59 ust. 4 ustawy o działalności leczniczej programu naprawczego, który zawierać będzie konkretne, operacyjne kroki, w tym redukcję kosztów, reorganizację komórek organizacyjnych, reorganizację struktury łóżkowej:

- procedura i weryfikacja – zgodnie ze znowelizowanym art. 59 ust. 4 ustawy o działalności leczniczej – program przygotowany przez dyrektora podmiotu leczniczego trafia do oceny Wojewody Śląskiego oraz Dyrektora Śląskiego Oddziału NFZ w celu zbadania zgodności z mapą potrzeb zdrowotnych oraz prognozowanymi przychodami.
- sprzężenie programu naprawczego z rządowym programem wsparcia.

3. Które podmioty lecznicze Zarząd Województwa uznaje obecnie za najbardziej zagrożone utratą płynności finansowej?

Według danych za 2025 r. najbardziej zagrożone utratą płynności finansowej są:
1. Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie.
2. Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 4 w Bytomiu.
3. SPZOZ Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 3 w Rybniku.
4. Okręgowy Szpital Kolejowy w Katowicach s.p.z.o.z.

4. Jakie działania zostały podjęte wobec jednostek posiadających najwyższe zobowiązania wymagalne?

Zarząd Województwa wdrożył pilne procedury stabilizacyjne mające na celu zabezpieczenie ciągłości udzielania świadczeń:
1) centralny przegląd kosztów operacyjnych oraz weryfikacja wydatków na usługi obce m.in. transport sanitarny, sprzątanie i ochrona,
2) uruchomienie zakupów grupowych: wspólne przetargi na dostawę materiałów jednorazowych, na usługi: sprzątanie, ochrona pozwalające na uzyskanie niższych cen, co bezpośrednio przekłada się na przyrost zobowiązań wymagalnych,
3) indywidualne wsparcie płynności w sytuacjach szczególnie trudnych w celu ochrony podmiotu leczniczego przed ryzykiem ograniczenia dostępu dla pacjentów:

- pokrycie straty,
- umorzenie pożyczki.

4) przygotowanie przez dyrektorów i wdrażanie działań optymalizacji wewnętrznej np. zmiana profilu oddziału z ostrodyżurowego na planowy, połączenie oddziałów jednoimiennych, outsourcing usług.

5. Jakie konkretne działania zostały już wdrożone pod nadzorem Jerzego Szafranowicza?

Działania wdrożone pod bezpośrednim nadzorem Pana Dyrektora Jerzego Szafranowicza:
1) audyt i mapowanie celowane jednostek wykazujących najwyższe ryzyko utraty płynności finansowej: Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie, SPZOZ Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 3 w Rybniku, Szpitale w Bytomiu: Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 4 w Bytomiu i Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 2 w Bytomiu,
2) projekty przeprofilowania świadczeń oraz reorganizacji w zakresie realizacji ich udzielania:

- Okręgowy Szpital kolejowy w Katowicach rezygnuje z profili: chirurgii ogólnej, chorób wewnętrznych,
- formalne i operacyjne uporządkowanie struktury Zespołu Wojewódzkich Przychodni Specjalistycznych w Katowicach i Szpitala Specjalistycznego w Zabrzu Sp. z o.o. z uwzględnieniem lokalizacji miejsca udzielania świadczeń.

6. Jakie oszczędności udało się dotychczas osiągnąć dzięki prowadzonym działaniom optymalizacyjnym przez Pana Jerzego Szafranowicza?

Wdrażane pod kierunkiem Dyrektora Jerzego Szafranowicza działania optymalizacyjne przynoszą oszczędności w następujących obszarach:
1) oszczędności czynszowe i lokalowe oraz operacyjne dla Zespołu Wojewódzkich Przychodni Specjalistycznych w Katowicach,
2) koncentracja na świadczeniach rentownych: Okręgowy Szpital Kolejowy w Katowicach,
3) zoptymalizowanie kosztów utrzymania bazy łóżkowej: Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie, SPZOZ Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 3 w Rybniku, Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 4 w Bytomiu i Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 2 w Bytomiu.

7. Jakie są prognozowane oszczędności w perspektywie roku, 3 lat oraz 5 lat?

Prognozy łączą efekty bieżących działań optymalizacyjnych, nowych programów naprawczych oraz podejmowanych uchwał przez Sejmik Województwa Śląskiego:
1) perspektywa krótkoterminowa (1 rok):

- cięcie kosztów poprzez: zakupy grupowe, outsourcing – ok. 3-5%,

2) perspektywa średnioterminowa (3 lata):

- przeprofilowanie działalności, konsolidacje wewnątrz oddziałów jednoimiennych, poradni, pracowni – ok. 5-8%,

3) perspektywa długoterminowa (5 lat):

- dostosowanie zasobów podmiotów leczniczych do demografii oraz wskaźników z programów naprawczych w zakresie efektywności finansowej i operacyjnej.

Przedstawiane prognozy mają charakter systemowy i globalny dla ochrony zdrowia Województwa Śląskiego i ich wdrażanie uzależnione jest nie tylko od decyzji podmiotu tworzącego – Województwa Śląskiego, ale także od wprowadzonych rozwiązań prawnych i organizacyjnych na poziomie ogólnokrajowym.

8. Czy Zarząd Województwa posiada analizę pokazującą prognozowany wzrost zadłużenia szpitali wojewódzkich przy utrzymaniu obecnego modelu finansowania ochrony zdrowia?

Wnioski symulacji dokonanej na podstawie składanych sprawozdań kształtują się następująco:
1) wzrost kosztów stałych – bez zmian ustawowych dotyczących corocznego wzrostu płac minimalnych w ochronie zdrowia nie jest możliwe ograniczenie stałych kosztów pracowniczych, które pochłaniają blisko 85-90% kontraktów niektórych podmiotów leczniczych,
2) koszty utrzymania dublujących się jednostek w skali całego województwa, a nie tylko podmiotów leczniczych Województwa Śląskiego – w skali całego regionu śląskiego to ok. 2,5 tys. łóżek operacyjnych, generujących utrzymanie personelu medycznego, których wskaźnik wykorzystania wg danych GUS oscyluje na poziomie 66%, a obłożenie pozwalające na zbliżenie się do zbilansowania oddziału to minimum 85%.

9. Czy prowadzone są rozmowy z Ministerstwem Zdrowia, Ministerstwem Finansów, Narodowym Funduszem Zdrowia oraz Śląskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia w sprawie zwiększenia finansowania świadczeń oraz wsparcia lub oddłużenia wojewódzkich podmiotów leczniczych?

Województwo Śląskie pozostaje w kontakcie z Ministerstwem Zdrowia, Narodowym Funduszem Zdrowia, w tym ze Śląskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia oraz AOTMiT w zakresie spraw dotyczących finansowania świadczeń, funkcjonowania podmiotów leczniczych oraz możliwości korzystania z dostępnych instrumentów wsparcia. Prowadzone są z Ministerstwem Zdrowia rozmowy w sprawie możliwości pozyskania środków na działania inwestycyjne i konsolidacyjne, w tym w ramach konkursu nr FM-SMPL.06.KONS.2026 dotyczącego dofinansowania zadań polegających na budowie, przebudowie, modernizacji lub doposażeniu infrastruktury w celu wsparcia procesów konsolidacyjnych podmiotów leczniczych. Zakres i forma dalszych działań są każdorazowo uzależnione od przedmiotu sprawy, sytuacji konkretnej jednostki oraz kompetencji właściwych instytucji.

10. Jakie były dotychczas konkretne ustalenia z tych rozmów?

Rozmowy przyniosły precyzyjne ustalenia, które stanowią ramy dla dalszych działań:
1) ustalenia z Ministerstwem Zdrowia na scalenie kontraktów przez Śląski Oddział NFZ w przypadku dokonywania fuzji,

2) elastyczne podejście Śląskiego Oddziału NFZ do cesji kontraktów pomiędzy podmiotami Województwa Śląskiego,
3) doprecyzowanie przez AOTMiT wątpliwości odnoszących się do przygotowania i oceniania programów naprawczych.

11. Czy przygotowano scenariusze awaryjne na wypadek dalszego pogarszania się sytuacji finansowej szpitali?

Kluczowym elementem scenariusza awaryjnego jest zabezpieczona w budżecie Województwa Śląskiego kwota 50 000 000,00 zł przeznaczona bezpośrednio na pokrycie strat netto. W przypadku trwałego zagrożenia funkcjonowania podmiotu leczniczego Sejmikowi proponowane będą rozwiązania fuzji podmiotów, co oznacza możliwość skorzystania z rządowego programu wsparcia w ramach Funduszu Medycznego.

12. Czy planowane są dalsze wielomilionowe dotacje z budżetu województwa dla zadłużonych jednostek w kolejnych latach? Jeśli tak, w jakiej przewidywanej wysokości?

W zakresie polityki inwestycyjnej stosowana jest zasada zrównoważonego rozwoju infrastruktury medycznej, co oznacza, że środki na kluczowe inwestycje i zakupy otrzymują zarówno podmioty lecznicze zadłużone, jak i te o stabilnej sytuacji finansowej. W roku 2024 łącznie na inwestycje wydatkowano 232 545 821,96 zł, w 2025 r. 223 141 998,31 zł, a w roku 2026 zaplanowano 221 221 486,00 zł, w tym na finasowanie podatku VAT w projektach z KPO.
Mając na uwadze dotychczasową wysokość przyznawanych środków na inwestycje w podmiotach leczniczych na poziomie ok. 200 mln zł planowane jest jej utrzymanie.

13. Proszę o przekazanie, po zatwierdzeniu sprawozdań finansowych za 2025 r., tabelarycznego zestawienia dla wszystkich wojewódzkich podmiotów leczniczych, obejmującego nazwę podmiotu, wynik finansowy netto, zobowiązania ogółem, zobowiązania wymagalne, zobowiązania krótkoterminowe, zobowiązania długoterminowe, wartość dotacji otrzymanych z budżetu województwa w 2025 r., informację o wdrożonym lub planowanym programie naprawczym, prognozę sytuacji finansowej na lata 2026-2028.

Po zatwierdzeniu wszystkich sprawozdań finansowych za 2025 r. oraz po dokonaniu przez Zarząd Województwa Śląskiego oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, dla których podmiotem tworzącym jest Województwo Śląskie, na podstawie raportów o sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2025 r., zostanie przekazane stosowne zestawienie. W zakresie informacji o wdrożonych lub planowanych programach naprawczych odpowiedź będzie udzielona po zatwierdzeniu tych programów przez podmiot tworzący na podstawie znowelizowanego art. 59 ust. 4 ustawy o działalności leczniczej.
Dotacje przekazane z budżetu Województwa Śląskiego w 2025 r. przedstawia poniższa tabela.

Wykaz dotacji przekazanych z budżetu Województwa Śląskiego w 2025 r.

Lp.	***SPZOZ***	**Kwota dotacji z budżetu Województwa Śląskiego przekazanej w 2025 roku (łącznie na sfinansowanie podatku VAT w projektach z KPO)**
1.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu	32 673 473,17
2.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Rejonowego Pogotowia Ratunkowego w Sosnowcu	2 495 000,00
3.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 3 w Rybniku	18 123 000,00
4.	Szpital Wojewódzki w Bielsku-Białej	4 612 000,00
5.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie	33 861 624,00
6.	Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	5 653 178,67
7.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 4 w Bytomiu	8 368 856,90
8.	Katowickie Centrum Onkologii	13 317 598,00
9.	Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Bytomiu	3 317 204,00
10.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju	9 154 481,82
11.	Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Chirurgii Urazowej im. dr Janusza Daaba w Piekarach Śląskich	3 079 256,00
12.	"Repty" Górnośląskie Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka w Tarnowskich Górach	21 982 976,81
13.	Centrum Leczenia Oparzeń im. dr. Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich	14 946 856,00
14.	Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrej	2 798 369,00
15.	Wojewódzkie Centrum Pediatrii „Kubalonka” w Istebnej	245 815,50
16.	Wojewódzkie Pogotowie Ratunkowe w Katowicach	4 000 000,00
17.	Okręgowy Szpital Kolejowy w Katowicach - S.P.Z.O.Z.	8 777 761,00
18.	Szpital Chorób Płuc im. Św. Józefa w Pilchowicach	1 851 315,00
19.	Wojewódzki Szpital Rehabilitacyjny dla Dzieci w Jastrzębiu- Zdroju	390 000,00

Lp.	*SPZOZ*	**Kwota dotacji z budżetu Województwa Śląskiego przekazanej w 2025 roku (łącznie na sfinansowanie podatku VAT w projektach z KPO)**
20.	Śląskie Centrum Rehabilitacji i Prewencji w Ustroniu	1 439 302,00
21.	Wojewódzki Szpital Chorób Płuc im. dr Alojzego Pawelca w Wodzisławiu Śląskim	5 249 858,00
22.	Szpital Kolejowy w Wilkowicach-Bystrej	699 262,09
23.	Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehabilitacyjny Szpital Opieki Długoterminowej w Jaworzu	1 096 895,94
24.	Wojewódzki Ośrodek Lecznictwa Odwykowego i Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Gorzycach	1 016 182,00
25.	Centrum Psychiatrii im. dr. Krzysztofa Czumy w Katowicach	79 400,00
26.	Kliniczny Szpital Psychiatryczny SPZOZ w Rybniku	14 220 000,00
27.	Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny im. dr Emila Cyrana w Lublińcu	3 123 430,00
28.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Psychiatryczny w Toszku	685 000,00
29.	Obwód Lecznictwa Kolejowego - S.P.Z.O.Z w Bielsku-Białej	192 170,00
30.	Zespół Wojewódzkich Przychodni Specjalistycznych w Katowicach	3 942 852,17
31.	Wojewódzki Zakład Opieki Zdrowotnej nad Matką, Dzieckiem i Młodzieżą z siedzibą w Częstochowie	255 198,00
32.	Obwód Lecznictwa Kolejowego w Gliwicach	299 120,24
33.	Szpital Chorób Płuc w Orzeszu	1 194 562,00
SUMA		**223 141 998,31**

Z poważaniem,

Otrzymują: Adresat,
kopia a/a